

Toplantı : 8

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1277

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/674; Cumhuriyet Senatosu 1/1024)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 897)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 9355*

2 . 6 . 1969

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 5 . 1969 tarihli 98 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeğli
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 14 . 4 . 1969 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 28 . 5 . 1969 tarihli 98 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 897)

Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 1/1024
Karar No. : 17*

22 . 10 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 . 5 . 1969 tarihli 98 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi, ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı, Komisyonumuzun 22 . 10 . 1969 tarihli toplantısında ilgili bakanlıkların temsilcilerinin de iştirakleriyle her yönüyle tetkik ve müzakere edildi.

Bahis konusu kanun tasarısının genel gerekçesinde belirtilen hususlar ve bunlara mütedair ilgili temsilcilerin verdikleri tamamlayıcı bilgiler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden söz konusu tasarı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü		
Erzurum	Muğla	İzmir	Burdur
<i>E. Somunoğlu</i>	<i>İ. Karaöz</i>	<i>M. Bozoklar</i>	<i>F. Kınaytürk</i>
Trabzon	Zonguldak	Samsun	Tabii Üye
<i>R. Zaloğlu</i>	<i>T. R. Baltan</i>	<i>R. Işıtan</i>	Söz hakkım saklı
			<i>V. Ersü</i>

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/1024
Karar No. : 157

22 . 10 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 . 5 . 1969 tarihli 98 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı, Komisyonumuzun 22 Ekim 1969 tarihli 38 nci Birleşiminde, ilgili Çalışma Bakanı da hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Sosyal Sigortalar, Anayasamızın 48 nci maddesinde herkesin tabii ve temel hakkı olarak kabul edilen ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânında «modern toplumlarda toplumun bütününi modernleşme ve sanayileşme sonucu meydana çıkan risklere karşı hayat boyunca koruyan bir sosyal politika aracı» olarak tanımlanan «Sosyal güvenlik» hedeflerine ulaşmada en etkili unsurlardan birini teşkil etmektedir.

Fertlerin, geleceğe güvenle bakabilmelerini temin maksadiyle ve Batı ülkelerinde bir asır önce meydana getirilen sosyal sigortalar, memleketimizde 1964 yılında uygulanmaya başlamış; 1 . 3 . 1965 tarihinde yürürlüğe giren ve çağdaş sosyal güvenlik hedeflerine ulaşmak yolunda önemli bir merhale olarak nitelendirilebilecek olan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, bu alandaki çalışmaların anamihrakımı teşkil etmiştir.

Ancak, bir taraftan 506 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana toplumumuzun bünyesinde meydana gelen ekonomik ve sosyal gelişmeler; diğer taraftan uygulamada karşılaşılan aksaklıklar; sözü edilen kanunun tüm olarak yeniden gözden geçirilmesini ve sosyal güvenlik sisteminin günümüzün ihtiyaçlarını karşılayacak bir niteliğe kavuşturulmasını zorunlu kılmaktadır.

Esasen, çağımızda, sosyal güvenlik konusunda yapılacak çalışmalarda, devamlı bir gelişme içinde bulunan toplumsal şartların göz önünde tutulması; özellikle sosyal sigortaların kapsamının yanısıra sağlanan yardımların da yeterli bir seviyeye yükseltilmesi, demokratik ülkelerde sosyal devlet anlayışının bir gereği olarak kabul edilmektedir.

Tasarının gerekçesinde, 506 sayılı Kanunun, sosyal hayatımızın icaplarına cevap verebilecek şekilde değiştirilmesi için gerekli çalışmalara başlandığı; ancak uzunca bir süreye ihtiyaç gösteren bu çalışmaların yanında, «yaşlılık, mâlûlük ve ölüm sigortalarından aylık almakta olanların 1961 - 1962 yılı geçim seviyesine göre tesbit edilmiş aylıklarının sosyal adalet ilkelerine uygun olarak artırılması, mâlûl ve emeklilerin geçindirmekle yükümlü oldukları eş ve çocuklarının sağlık yardımlarından istifade ettirilmesi ve özellikle yaşlılık sigortasından yararlanma

yaşı olarak tesbit olunan 60 yaşın memleketimizin şartlarına uygun bir şekilde 55 yaşa düşürülmesi, yaşlılık, mâlûllük ve ölüm sigortalarından sağlanan aylıkların hesabında sigortalılar lehine yeni hükümler getirilmesi» gibi hususların biran önce kanunlaşmasını temin maksadıyla işbu tasarımın hazırlandığı ifade edilmektedir.

Çağdaş sosyal güvenlik hedeflerine ulaşmak bakımından önemli bir gelişme niteliğini taşıyan tasarı Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen maddeler Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarımın Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan ve Sözeü

Ankara

Y. Köker

Kâtip

Balıkesir

Söz hakkım mahfuzdur

C. İnkaya

Tabî Üye

Söz hakkım mahfuzdur

S. Karaman

Aydın

İ. C. Ege

İstanbul

H. Berkol

Manisa

O. Karaosmanoğlu

Niğde

K. Bayhan

Trabzon

A. Ş. Ağanoğlu

Uşak

M. F. Atayurt

Van

F. Melen

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. — Sürekli iş göremezlik geliri, sigortalının mesleğinde kazanma gücünün tamamını veya bir kısmını yitirmiş bulunmasına göre hesaplanır.

Sürekli ve tam iş göremezlikte sigortalıya yıllık kazancının % 70 ine eşit yıllık bir gelir bağlanır.

Sürekli kısmi iş göremezlikte sigortalıya bağlanacak gelir, tam iş göremezlik geliri gibi hesaplanarak bunun iş göremezlik derecesi oranındaki tutarı kendisine verilir.

Sürekli kısmi veya sürekli tam iş göremez durumundaki sigortalı, başka birinin sürekli bakımına muhtaç ise bu gelir % 50 artırılır.

MADDE 2. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 23 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 23. — İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölümlerde aşağıdaki hükümler uygulanır :

1. Ölen sigortalının 88 nci madde gereğince tesbit edilecek yıllık kazancının % 70 inin :

A) Dul karısına % 50 si, gelir alan çocuğu bulunmayan dul karısına üçte ikisi,

B) Sigortalı ejinin ölümü tarihinde gelişmiyacak durumda mâlûl veya 55 yaşını doldurmuş olan ve geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen kocasına % 50 si, gelir alan çocuğu bulunmayan aynı durumdaki kocaya üçte ikisi,

C) Çocuklardan :

a) 18 yaşını, veya ortaöğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamış yahut yaşları ne olursa olsun gelişmiyacak durumda mâlûl bulunanların her birine % 25 i,

b) (a) fıkrasında belirtilen ve sigortalının ölümü ile anasız ve babasız kalan veya ana ve babaları arasında evlilik bağlantısı bulunmayan yahut sigortalı babanın ölümü tarihinde evlilik bağlantısı bulunmakla beraber anaları sonradan evlenenlerin her birine % 50 si,

Oranında yıllık gelir bağlanır.

II - Sürekli iş göremezlik geliri sermaye olarak ödenmiş bulunan sigortalının ölümü halinde hak sahiplerine, sigortalıya verilen sermaye nazara alınmaksızın, bu kanun hükümlerine göre gelir bağlanır.

III - Sigortalı tarafından evlât edinilmiş tanınmış veya nesebi düzeltilmiş yahut babalığı hükmüne bağlanmış çocuklarıyla, sigortalının ölümünden sonra doğan çocukları, bağlanacak gelirden yukarıda belirtilen esaslara göre yararlanırlar,

IV - Hak sahibi eş ve çocuklara bağlanacak gelirlerin toplamı sigortalının yıllık kazancının % 70 ini geçemez. Bu sınırın aşılması için gerekirse, hak sahibi kimselerin gelirlerinden orantılı olarak indirmeler yapılır,

V - Sigortalının çocuklarına bağlanan gelirler; çocuğun 18 yaşını, ortaöğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını dolduracağı tarihe kadar devam eder. Bu yaşları doldurdukları tarihlerde gelişmiyacak durumda mâlûl olan çocukların gelirleri, bu yaşlara varduktan sonra da kesilmez. 101 nci madde hükmü saklıdır.

VI - Sigortalının dul karısı evlenirse geliri kesilir. Gelirin kesilmesine yol açan evlenme son bulunca gelir yeniden bağlanır, sonraki kocasından da gelir almaya hak kazanan dul karıya, bu gelirlerden fazla olanı ödenir.

VII - Gelir almakta iken evlenen kız çocukların gelirleri kesilir. Gelirin kesilmesine yol açan evlenmenin son bulması halinde, V nci fıkra hükmü saklı kalmak şartıyla, bu tarihten başlanarak yeniden gelir bağlanır.

SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 3. — 506 sayılı Kanunun 24 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 24. — Sigortalının ölümü tarihinde eşine ve çocuklarına bağlanması gereken gelirlerin toplamı, sigortalının yıllık kazancının % 70 inden aşağı ise, artanı, eşit hisseler halinde geçimi sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen ana ve babasına gelir olarak verilir. Ancak, bunların her birinin sigortalının yıllık kazancının % 70 inin dörtte birini geçemez.

Sigortalının ölümü ile eşine ve çocuklarına bağlanabilecek gelirlerin toplamı, sigortalının yıllık kazancının % 70 inden aşağı değilse ana ve babanın gelir bağlanma hakları düşer.

MADDE 4. — 506 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 36. — Bu kanuna göre, sürekli iş göremezlik geliri, mâlûllük veya yaşlılık aylığı almakta olanlar, hastalıkları halinde bu kanunun 33 nci maddesinde belirtilen yardımlardan yararlanırlar.

MADDE 5. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 54 nci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 54. — b) En az 5 yıldan beri sigortalı bulunmak, her yıl için ortalama olarak en az 120 gün veya toplam olarak 1 800 gün mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak,

MADDE 6. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 55 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 55. — Mâlûllük aylığı bağlanmasına hak kazanan sigortalıya işten ayrıldığı tarihten önceki mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş son 5 takvim yılının prim hesabına esas tutulan kazanç tutarları toplamı en yüksek olan 3 takvim yılına göre bulunacak ortalama yıllık kazancının % 70 i oranında yıllık mâlûllük geliri bağlanır.

4 takvim yılı prim ödemiş olan sigortalının ortalama yıllık kazancı da yukarıki fıkraya göre hesaplanır. 4 takvim yılından az mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının yıllık mâlûllük gelirinin hesabına esas tutulacak ortalama yıllık kazancı prim ödediği takvim yılları esas alınmak suretiyle tesbit edilir.

Başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda olan sigortalıya yukarıki fıkralara göre hesaplanacak ortalama yıllık kazancının % 80 i oranında yıllık mâlûllük geliri bağlanır.

MADDE 7. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 60. — A) Yaşlılık aylığından yararlanabilmek için sigortalının :

a) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş olması ve en az 5 bin gün mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunması veya,

b) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmamış olmakla beraber en az 25 yıldan beri sigortalı bulunması ve bu süre zarfında en az 5 bin gün mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması ve yazılı talepte bulunması şarttır.

B) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını dolduran, sigortalılık süresi en az 15 yıl olan ve her yıl için ortalama en az 120 gün mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalıya da yaşlılık aylığı bağlanır.

C) a) 50 yaşını dolduran,

b) Erken yaşlanmış olduğu tesbit edilen veya mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi çalışmalarının en az 1 800 gününü maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş bulunan,

Sigortalı da yukarıki (A) veya (B) fıkralarında belirtilen diğer şartlarla yaşlılık aylığından yararlanır.

(Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisince kabul edilen 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisince kabul edilen 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisince kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 8. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 61 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 61. — 60 ncı maddenin (A) fıkrasında yazılı şartları yerine getirerek yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanan sigortalıya işten ayrıldığı tarihten önce mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş, son 5 takvim yılının prim hesabına esas tutulan kazanç tutarları toplamı en yüksek olan 3 takvim yılına göre bulunacak ortalama yıllık kazancının % 70 i oranında yıllık yaşlılık geliri bağlanır.

4 takvim yılı prim ödemiş bulunan sigortalının ortalama yıllık kazancı da yukarıki fıkra-ya göre hesaplanır.

4 takvim yılından az mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının yıllık yaşlılık gelirinin hesabına esas tutulacak ortalama yıllık kazancı prim ödediği takvim yılları esas alınarak tesbit edilir.

60 ncı maddenin (B) fıkrasına göre yaşlılık geliri bağlanmasına hak kazanan sigortalıya yukarıdaki orandan sigortalılık süresinin 25 yıldan eksik her tam yılı için % 0,50 indirme yapılmak suretiyle yıllık yaşlılık geliri bağlanır.

Kadın ise 50, erkek ise 55 ten yukarı yaşta aylık bağlanan sigortalının yıllık yaşlılık geliri yukarı fıkralara göre kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurmuş olduğu her tam yaş için % 1 artırılarak hesab olunur.

Yaşlılık aylığı, yıllık yaşlılık gelirinin onikide biridir.

MADDE 9. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 64 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 64. — Sigortalı olarak çalıştığı işten ayrılan ve mâlûllük ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan,

- a) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş bulunan sigortalıya,
- b) 50 yaşını doldurmuş bulunan ve erken yaşlanmış olduğu tesbit edilen sigortalıya, kendisinin ve işverenlerinin ödediği, mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin toplamı, yazılı isteği üzerine toptan ödeme şeklinde verilir.

MADDE 10. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 66 ncı maddesinin (d) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 66. — d) Ölüm tarihinde, en az 5 yıldan beri sigortalı bulunan ve her yıl için ortalama olarak en az 120 gün veya toplam olarak 1 800 gün mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan,

MADDE 11. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 67. — Sigortalının ölümü halinde, hak sahibi kimselerine bağlanacak aylığın tesbitinde :

a) Sigortalının almakta olduğu veya bağlanmasına hak kazanmış bulunduğu mâlûllük veya yaşlılık aylığı,

b) Mâlûllük veya yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra sigortalı olarak çalışmaya başlanması sebebiyle aylığı kesilen sigortalı için, ölüm tarihine ve 58 ve 63 ncü maddelerdeki esaslara göre tesbit edilecek aylık,

c) En az 5 yıldan beri sigortalı olan ve her yıl için ortalama olarak en az 120 gün veya toplam olarak 1 800 gün mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunan sigortalının ölüm tarihinden önce mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş son 5 takvim yılının

(Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 8. — Millet Meclisince kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisince kabul edilen 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisince kabul edilen 10 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisince kabul edilen 11 nci madde aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

prim hesabına esas tutulan kazanç tutarları toplamı en yüksek olan 3 takvim yılına göre bulunacak ortalama yıllık kazancının % 70 i üzerinden hesaplanacak yıllık gelirinin onikide biri,

Esas tutulur.

Sigortalı, başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda mâlûl sayılarak aylık bağlanmış veya aylık bağlanmasına hak kazanmış ise. (a) ve (b) fıkralarına göre tesbit edilecek aylıklarda bu hal nazara alınmadan sigortalıya bağlanabilecek aylık esas tutulur. 4 takvim yılı prim ödemiş olan sigortalının ortalama yıllık kazancı (c) fıkrasına göre hesaplanır. 4 takvim yılından az mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan sigortalının yıllık gelirinin hesabına esas tutulacak ortalama yıllık kazanç prim ödediği takvim yılları nazara alınarak tesbit edilir.

Aylık bağlanmamış veya aylık bağlanması için istekte bulunmamış olan sigortalının kadın ise 50, erkek ise 55 ten yukarı yaşlarda ölümü halinde (c) fıkrasına göre hesaplanacak yıllık gelir bu fıkrada belirtilen oran kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurmuş olduğu her tam yaş için % 1 artırılarak tesbit olunur.

Madde 68. — B) Sigortalı eşinin ölümü tarihinde çalışmıyacak durumda mâlûl veya 55 yaşını doldurmuş olan ve geçimini sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen kocasına % 50 si, aylık alan çocuğu bulunmayan aynı durumdaki kocaya üçte ikisi,

Madde 71. — I - B) Sigortalı eşinin ölümü tarihinde çalışmıyacak durumda mâlûl veya 55 yaşını doldurmuş olan ve geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen kocasına % 50 si, toptan ödeme yapılan çocuğu bulunmayan aynı durumdaki kocaya üçte ikisi,

Madde 78. — Bu kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazançların üst sınırı 120 lira alt sınırı 12 liradır.

Günlük kazançları yukarıda belirtilen asgari haddeden daha az olanlarla, ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları 120 liranın üstünde olanların günlük kazançları da 120 lira olarak hesaplanır.

Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait sigorta primlerinin tümünü işveren öder.

Aynı zamanda birden fazla işverenin işinde çalışan sigortalıların ücretlerinden kesilen primler yukarıda yazılı üst sınır üzerinden hesaplanacak miktarı aşarsa fark, sigortalının müraaati üzerine hissesi oranında kendisine geriverilir.

MADDE 12. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 68 nci maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 13. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 71 nci maddesinin 1 numaralı fıkrasının (B) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 14. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 78 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 15. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 96 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 96. — Bu kanuna göre mâlûllük ve yaşlılık sigortasından bağlanacak aylıklar ile, ölüm sigortalarından hak sahibi kimselere bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylığın yıllık tutarı 78 nci maddedeki günlük kazanç alt sınırınının 360 katından daha az, primi esas günlük kazanç üst sınırınının bir yıllık tutarı üzerinden hesaplanacak aylığın yıllık tutarından fazla olmaz.

Sosyal Sigortalar Kurumuna devrolunan sandıklardan 991 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre bağlanmış emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylıkları ile mezkûr kanunun ge-

(Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin)

(Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 12. — Millet Meclisince kabul edilen 12 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Millet Meclisince kabul edilen 13 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Millet Meclisince kabul edilen 14 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Millet Meclisince kabul edilen 15 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Millet Meclisi metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Millet Meclisi metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Millet Meclisi metninin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

gici 1 nci maddesinin 1 nci fıkrasına göre kurumca bağlanacak aylıklarla dul ve yetim aylıkları (aylık alan tek kişi de olsa) toplamı yukarıki fıkraya göre bulunacak alt sınırdan aşağı olamaz.

MADDE 16. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 101 nci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 101. — Mâlûl koca 55 yaşını doldurduktan sonra kontrol muayenesine tabi tutulmaz.

MADDE 17. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 106 nci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 106. — a) Karısı çalışamıyacak durumda mâlûl veya 55 yaşını doldurmuş kocası,

MADDE 18. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 107 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 107. — 2 nci maddede belirtilen sigortalılardan hastalık ve analık sigortalarının uygulanmasında ödenen primin ilişkin olduğu günü takibeden onuncu günden başlanarak yitirilmiş sayılır.

Ancak, sigortalının ücretsiz izinli olması, greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hallerinde sigortalılık niteliği bu sürelerin sona ermesini takibeden onuncu günden başlanarak yitirilmiş sayılır.

MADDE 19. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki ek madde ilâve edilmiştir.

EK MADDE — 1136 sayılı Avukatlık Kanununda Sosyal Sigortalılarla ilgilendirilenler hakkında da 506 sayılı Kanunla bu kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 20. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 8 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 8. — A) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan sigortalılardan, 55 yaşını doldurmakla beraber 60 nci maddede yazılı şartları yerine getiremediklerinden yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamıyan ve :

- a) Sigortalılıklarının başladığı tarihten önce 10 yıl içinde, 3 ncü maddenin 1 nci bendinin (A, C ve D) fıkralarında belirtilen işlerden gayri işlerde en az 2 000 gün çalıştıklarını tevsik eden,
- b) Sigortalılık süresince her yıl için en az or talama 200 gün sigorta primi ödemiş olan,
- c) En az 5 yıl sigortalı bulunan,

Sigortalılara, Sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi, 61 nci maddedeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

3 ncü maddenin 1 nci bendinin (B, E, F, G, H, İ, J ve K) fıkraları kapsamına giren çalışmalar yukarıdaki (a) fıkrasında belirtilen en az 2 000 günlük çalışma süresine katılmaz.

Bu maddede belirtilen eski çalışma süreleri, 500 sayılı Kanun ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sigortalı bulunanlar için 1972 yılı sonuna kadar sigortalılıkları işbu kanun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan sigortalılar için de sigortalılıklarının başladığı tarihten itibaren en geç bir yıl içinde kuruma verilecek belgelerle tevsik edilir.

1 . 3 . 1966 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kuruma tevdi edilen çalışma belgeleri de kanuni süresi içinde verilmiş çalışma belgesi olarak kabul edilir.

İşverenler bu çalışma belgelerini düzenlemekten kaçınırlarsa, sigortalıların ilgili işverenden zarar ve ziyan isteme hakları saklıdır.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı bir hükümle tesbit edildiği takdirde, gerek bunu düzenleyenler gerekse ilgili sigortalılar, kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları % 50 fazlasıyla ve kanuni faizi ile birlikte kuruma ödemekle yükümlüdür.

(Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin)

(Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 16. — Millet Meclisince kabul edilen 16 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Millet Meclisi metninin 16 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Millet Meclisince kabul edilen 17 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Millet Meclisi metninin 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Millet Meclisince kabul edilen 18 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Millet Meclisi metninin 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Millet Meclisince kabul edilen 19 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Millet Meclisi metninin 19 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Millet Meclisince kabul edilen 20 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Millet Meclisi metninin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Bu gibiler hakkında, ayrıca genel hükümlere göre ceza kovuşturması da yapılır.

B) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan sigortalılardan, 50 yaşını doldurup erken yaşlanmış oldukları tesbit edilen ve 60 nci maddede yazılı şartları yerine getiremediklerinden aylık bağlanmasına hak kazanamıyan sigortalılara, (A) fıkrasındaki şartlarla, sigortalılık süreleri 15 yılı doldurmuş olanlar gibi, 61 nci maddedeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

C) Sosyal Sigortalara 86 nci maddeye göre topluluk sigortası yoluyla tabi olanlar hakkında yukarıki (A ve B) fıkraları hükümleri uygulanmaz.

MADDE 21. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından gelir almakta olanlar ile mâlûlîlik, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık almakta olanlar ve gelir veya aylık bağlanmasına hak kazanmış durumda olup da, henüz işlemi tamamlanmamış bulunanlar, yürürlük tarihinden,

Daha önce gelir veya aylığı kesilenlerden kanunun yürürlük tarihinden sonra gelir veya aylığın kesiliş sebebinin ortadan kalkmasıyla gelir veya aylık ödenmesine tekrar hak kazananlar, hak kazandıkları tarihten itibaren gelir veya aylık tutarları bu kanunun hükümlerine göre yeniden tesbit edilir.

Yukarıdaki fıkralara göre yeniden tesbit edilecek gelir ve aylık tutarları gelir veya aylıklara esas olan eski yıllara ait kazançlar ile kanunun yürürlük tarihinden sonra bağlanacak aylıklara esas olan yıllık kazançlar bu kanuna bağlı cetvelde yazılı katsayılarla çarpılmak suretiyle hesaplanır.

Şu kadar ki;

a) Yeniden tesbit edilecek ve bundan böyle bağlanacak aylık tutarı bu kanunun 96 nci maddesine göre hesaplanan âzami aylık tutarını aşamaz.

b) Aylıkların hesabına esas olarak seçilen 3 yıl kazançlarının aid oldukları katsayılarla çarpılarak meydana gelen değerleri, en yüksek yıllık kazancın katsayısı ile çarpılan değerini geçemez.

Artırmalar neticeleninceye kadar ödenmekte olan gelir veya aylıklar sonradan mahsubu yapılmak üzere % 20 zamlı olarak ödenebilir. Ancak, 506 sayılı Kanunun 96 nci maddesi uyarınca alt sınıra göre kendilerine gelir veya aylık bağlananlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce çeşitli sigorta kanunları hükümlerine göre bağlanmış olan iş kazası ve meslek hastalığı gelirleri ile mâlûliyet, ihtiyarlık ve ölüm aylıkları da 506 sayılı Kanunun bu kanunla değiştirilen 20, 23, 24, 55, 60, 61, 67 nci maddelerinde belirtilen esaslara uygun olarak bağlanacak aylıklar seviyesine getirilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yayımından önce çeşitli işyerlerinde fikir ve beden işçisi olarak çalışmakta olup, her ne sebeple olursa olsun Sosyal Sigortalar Kurumuna veya bu Kuruma devredilen çeşitli emekli sandıklarına emekli veya yaşlılık aylığına esas olacak prim ödememiş olanlar hizmetlerini belgelendirdikleri ve o zamana ait ilk aylık ücretleri üzerinden işçi ve işveren sigorta primlerini en geç beş yıl içinde defaten veya eşit taksitlerle ödedikleri takdirde toplam olarak en çok 10 yıllık hizmetleri Sosyal Sigortalarda veya Sosyal Sigortalara devredilen sandıklarda geçen hizmetleriyle birleştirilir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun uygulanmasına ait işlemlerin zamanında yapılmasını ve prim tarifesi ile teknik bilânçonun hazırlanmasını sağlamak maksadiyle, çalışma saatleri dışında görevlendirilecek personele, Kurum Müdürler Kurulunca tesbit edilecek esas ve miktarlar dâhilinde bir ücret ödenir.

(Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin) | (Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 21. — Millet Meclisince kabul edilen 21 nci madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen Geçici Madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci Geçici Madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü Geçici Madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 ncü Geçici Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Millet Meclisi metninin 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Yukarıdaki fıkra hükmü 506 sayılı Kanunun tatbiki dolayısıyla munzam mesaiyi gerektiren her türlü haller için de uygulanır.

Bu ücretler, 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmüne tabi değildir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Sigortalılık hakkı tanınan görevlerde bulunup da, T. B. M. M. üyesi seçilenler, seçildikleri tarihten itibaren altı ay içinde Sosyal Sigortalar Kurumuna müracaat ettikleri takdirde, bu kanunun sigortalılara tanıdığı haklardan faydalanırlar. Sigorta primlerinde işveren hissesi T. B. M. M. Başkanlığınca ödenir.

MADDE 22. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 1 nci maddesinin bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 23. — Bu kanun 1 Mart 1969 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 24. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin)

(Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 5. — Millet Meclisince kabul edilen 5 nci Geçici Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Millet Meclisince kabul edilen 22 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Millet Meclisince kabul edilen 23 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Millet Meclisince kabul edilen 24 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Metne bağlı cetvel aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Millet Meclisi metninin 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Millet Meclisi metninin 23 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Millet Meclisi metninin 24 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metne bağlı cetvel)

CETVEL

İş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlar ile ölen sigortalıların gelir almakta olan hak sahipleri ve málúllük, yaşlılık, ölüm sigortasından aylık almakta olanların gelir veya aylıklarının artırılmasında ve yeniden aylıkların bağlanmasında kullanılacak katsayılar

(*) Kazanç yılları	Katsayı
1950 ve önceki yıllar	5,7
1951	5,6
1952	5
1953	4,7
1954	4,1
1955	3,6
1956	3,1
1957	2,7
1958	2,4
1959	1,9
1960	1,8
1961	1,7
1962	1,6
1963	1,4
1964	1,3
1965	1,2
1966	1,1
1967	1
1968	1

(*) İş kazasının meydana geldiği veya meslek hastalığının anlaşıldığı yıl muteberdir.

(Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği cetvel)

Millet Meclisi metnine bağlı cetvel Komisyonumuzca da, aynen kabul edilmiştir.

